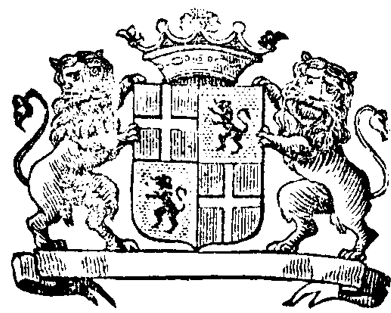
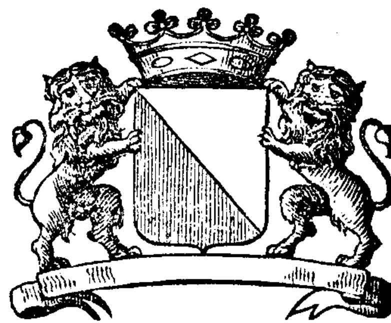
A°. 1857. N°. 277.

ZATURDAG 21 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

De persoon van *Ida Berends Klap* wordt opgeroepen zich ter secretarie te vervoegen vóór of op den 21. November 1857, tot afhaling van een ten haren behoeve ingekomen brief. De Secretaris der Stad Utrecht,

H. G. RÖMER.

UTRECHT 21 November.

Keizer *Napoleon* keert naar Parijs terug, vooral ook om zich met de finantiële aangelegenheden bezig te houden. De krisis begint meer en meer in Frankrijk gevoeld te worden, en de regering vreest voor algemeenen stilstand der fabrieken, waarmede vooral Lyon bedreigd wordt. Men weet, dat de reis van den minister *Fould* naar Engeland met de krisis en de daartegen te nemen maatregelen wordt in verband gebragt.

Te Londen is de werking der krisis nog verre van gestuit; de faillissementen duren er voort; intusschen neemt dit niet weg, dat de zaak der administrative hervorming bij de pers groote belangstelling blijft wekken; men schijnt het lord *Palmerston* op dit punt een weinig lastig te zullen maken, en zich niet te vreden te willen stellen met de belofte, die hij in zake de hervorming voorleden jaar deed, en welker vervulling hij thans op de lange baan schuift.

Wat de plannen betreft van de Britsche regering met Indië, men beweert, dat het bestuur voortaan geheel aan de kroon zou vervallen; koningin *Victoria* zou keizerin der *Indiën* worden, en te Calcutta door een lid der kon. familie worden vertegenwoordigd; de O. I. kompagnie zou vervallen, maar hare ambtenaren worden behouden.

Op de reis van den minister *Fould* terug komende, zegt men, dat die staatsman te Londen ook trachten moet de zaak der Donau-Vorstendommen tusschen Engeland en Frankrijk te regelen. Gedurende het vertoef van den Russ. gezant te Compiègne, zou de Keizer met dezen eene schikking hebben gemaakt, die Pruissen zou goedkeuren, en waarvan men thans de aanneming ook door Engeland wenscht. — Kon die verkregen worden, men zou dan weldra het kongres kunnen bijeenroepen, 't geen noodig wordt, om aan de kuiperijen te Konstantinopel een einde te maken, waar men, om de vermeende onrust der gemoederen in de Vorstendommen, gaarne die gewesten weder door Oostenr. of Turksche troepen zou bezet zien.

De toestand van den Koning van Pruissen schijnt eene verlenging van het regentschap van den Prins noodig te zullen maken. Om de Kamers echter niet in de zaak te moeijen, zal men de Grondwet moeten ter zijde stellen, die die inmenging verlangt, als 't regentschap langer dan 3 maanden duren moet.

In zake de verkiezingen in België wordt op het klerikaal manifest reeds heden door de liberale pers antwoord gegeven. Er wordt herinnerd, dat juist de klerikale partij de kieswet van 1848 heeft gewijzigd in een zin, dien men thans aan de liberalen verwijt, dat het Kabinet van 1847 te welwillend is geweest jegens de klerikalen, dat de tegenwoordige ontbinding het gevolg is van de werking der klerikale partij zelve, en dat, als het waar is, dat de meerderheid der Belgen R. Katholiek is, de afscheiding van kerk en staat eene der eerste bepalingen is der grondwet en het R. Katholicisme dus niet in politieke zaken ter sprake mag komen.

Uit Spanje berigt men, dat de regering op liberale wijze voortgaat te handelen; ze heeft 18 burgerlijke goeverneurs, die te welwillende werktuigen waren van den eigendunk van den minister *Nocedal*, ontslagen en door liberale mannen doen vervangen; ook vele kapiteins-generaal zullen ontslagen worden, en Vicalvaristen zullen in hunne plaats komen. Gaat het Spaansche kabinet op die wijze voort, dan zou het te bejammeren zijn als de Progressisten zich bij eventuële herkiezingen voor de Kortes zouden willen onthouden, gelijk een paar hunner hoofden, de oudministers *Sallazar* en *Escosura* aanraden. Omtrent den waren aard der zamenzwering, te Barcelona ontdekt, is nog niets naders bekend.

Gister hebben wij in 't grootste deel onzer exemplaren nog mededeeling kunnen doen van 't per telegraaf ontvangen berigt der aanneming op gister morgen door onze Tweede Kamer van de Amortisatie-wet met 47 tegen 2 stemmen. Bij de diskussie waren er vele leden, die op het belang der spoorwegen wezen, en de vrees te kennen gaven, dat de amortisatie de bevordering dier wegen zou bemoeijelijken. Die vrees is ongegrond: de regering heeft dat dadelijk te kennen gegeven.

Later is, na aanneming van een amendement, waarbij de verhooging van traktement voor den inspekteur met *f* 500,— en 't verleenen van *f* 3000,— voor een ingenieur en hoofdopzigter der gevangenissen door de Kamer werd geweigerd, het budget van Justitie met 47 tegen 14 stemmen aangenomen. Ook van die aanneming hebben wij per telegraaf de tijding ontvangen en daarvan gister nog berigt gegeven. — Bij de diskussie is gebleken, dat de minister van Justitie zich geheel heeft vereenigd met het stelsel van eenzame opsluiting, tot welker volledige toepassing het ontwerp van nieuw Strafwetboek zal worden ingerigt.

De behandeling der belasting-ontwerpen wenscht de regering nog voor het einde van dit jaar te zien plaats grijpen: het regerings-antwoord op het ontwerp van wijziging der gemeentewet in zake de plaatselijke belastingen is trouwens reeds ingekomen; morgen hopen wij daarvan korte mededeeling te doen.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd, den minister van marine te magtigen om aan den kapt.-luit. ter zee *J. D. Wolterbeek*, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, komm. der orde van de Eikenkroon, de tevredenheid van Z. M. te betuigen over de wijze, waarop hij, gedurende de gelukkig volbragte reis van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, het bevel over de schroefkorvet Groningen heeft gevoerd, — en verder te benoemen: Tot ridder der orde van de Eikenkroon de navolgende officieren van dien bodem jhr. *F. de Casembroot*, adj. van Z. M. den Koning in gewone dienst, luit. ter zee 1. kl.; jhr. *D. Bowier*, luit. ter zee 2. kl.; *J. P. M. Willinck*, luit. ter zee 2. kl. en *J. D. J. van der Hegge Spies*, luit. ter zee 2. kl.; *L. Rautter*, officier van gezondheid 1. kl.; — tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw den kapt. ter zee jhr. *H. J. L. T. de Vaynes van Brakell*, komm. van het stoomfregat Admiraal van Wassenaar, die de Groningen heeft vergezeld.

— Bij besluit heeft Z. M. goedgevonden de benoeming van *D. Hoogeboom*, burgemeester van Nieuwendam, tot sekretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

:— H. K. H. prinses *Frederik* en H. D. dochter, prinses *Marie*, worden Dingsdag of Woensdag a. s. van Berlijn in de residentie terug verwacht.

§— Bij de Tweede Kamer is ingekomen de memorie van beantwoording ter zake het ontwerp tot voorziening in de financiële belangen der gemeente Haarlemmermeer. De regering blijft bij haar voorstel, en betoogt, dat het niet in strijd is met de gemeentewet en de eigenaren van slecht land niet zal drukken, en dat de wet van 22 Maart 1839 *niet* vrijstelling geeft van *alle* direkte lasten op den grondeigendom, maar alleen van die, welke door den Staat daarvan geheven worden ter bestrijding van de algemeene rijksuitgaven.

§— De regering heeft geantwoord op het verslag nopens het ontwerp tot regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen. De regering kan niet deelen het gevoelen, dat de inrigting van het ontwerp niet beantwoordt aan de bedoeling der tweede alinea van art. 6 der grondwet. De strekking daarvan is alleen om de benoeming van vreemdelingen tot landsbedieningen te verbieden, behoudens uitzonderingen in de wet te maken. Indien in die wet bedieningen zijn opgenoemd, waartoe vreemdelingen benoemd zijn, dan voldoet zij aan den eisch der grondwet. Naar het inzien der regering, kan onder het woord *landsbediening* alleen zoodanig ambt worden verstaan, dat ten behoeve aan den Staat wordt bekleed, in tegenstelling van de betrekkingen, welke slechts voor provincie of gemeente worden waargenomen.

De regering meent, dat de grondwet niet verbiedt des noods vreemdelingen als officieren bij het leger op te nemen. Door de kommissie van rapporteurs is geoordeeld, dat geen nader onderzoek in de fadeelingen noodig is.

:— Van de opgeheven weeskamer te Utrecht is gisteren een negental zwaar beladen kisten met stukken betreffende die kamer te 's Hage aangebragt; deze stukken zullen gevoegd worden bij het Rijks-archief der wees- en momboirkamers.

*— Even als van elders hebben ook van hier de drogisten een adres aan de Tweede Kamer gezonden, om hunne bezwaren in te brengen tegen de voor hunne affaires doodelijke bepalingen, in 't ontwerp van wet op de geneeskunde opgenomen.

— Eenige eigenaren, gemagtigden van eigenaren, hypotheekhouders op, en direkteuren van negotiatiën ten laste van plantagiën in Suriname, te Amsterdam, hebben een zeer breedvoerig adres gerigt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ter zake van het wets-ontwerp tot afschaffing der slavernij in die kolonie. Zij beoordeelen noch bestrijden dien maatregel in zijn geheel, maar bepalen zich tot een eerbiedig vertoog tegen die deelen van het voorstel, waarbij, zoo zij vermeenen, de regten van eigenaren, enz. worden miskend en over het hoofd gezien. *Amst. Ct.*

— Direkteuren van elf verschillende hier te lande wettig gevestigde brandwaarborg- en verzekeringmaatschappijen hebben zich bij adres tot de Tweede Kamer gewend, waarbij zij zich beklagen over de vrije toelating van gelijke buitenlandsche naamlooze vennootschappen hier te lande, omdat die op geheele ongelijke voorwaarden plaats heeft en de buitenlandsche maatschappijen zelfs bevoordeeld worden boven de inlandsche.

*— Omtrent de verzakking van het nieuwe terrein voor het eindstation van den Rijnspoorweg, dat thans aangehoogd wordt langs de rivier de Maas te Rotterdam, achter de voormalige Rijks marinewerf en het Haringvliet, waarvan gister in ons blad melding werd gemaakt, ontvangen wij de volgende mededeeling van eene geachte hand.

Alvorens die op te nemen, moeten wij hier eene misstelling verbeteren: er stond in ons berigt van gister *zinkputten*, 't geen natuurlijk *zinkstukken* moest zijn.

„Tot aanvulling van uw berigt van gister, kan ik u nog 't volgende melden. Het was niet alleen de regering van Rotterdam, maar ook de direktie van de Rijnspoorweg-maatschappij, die maatregelen van voorzorg had genomen voor hare werken; ook door haar waren bij den aanleg de noodige zinkstukken gebezigd, alhoewel op eene andere wijze aangebragt, hetgeen gevorderd werd door het technisch verschil der beide werken.

„De stads-kade toch zal later aan de rivierzijde begrensd worden door eenen muur, terwijl de oever langs het spoorweg-station zal bezet worden door houten steigers met kranen, langs welke de schepen zullen aanleggen, om de vrachtgoederen te lossen en te laden.

„Ter wederszijde nu van de grenslijn, of aansluiting van de stadswerken aan die van den Rijnspoorweg, heeft er, door de drukking van de opgebragte aanhooging, eene ontzetting van den veenachtigen ondergrond plaats gehad, die zoowel den in aanbouw zijnden houten steiger van den Rijn-spoorweg, als de houten fundering van de later te bouwen stadskade heeft benadeeld, en eenigzins verschoven naar de rivierzijde, terwijl de aanhooging daarachter 1 à 2 ellen is verzakt. Op het terrein van den R. Spoorweg strekt zich deze ontzetting uit over 60 ellen lengte; op het stadsterrein over ongeveer 20 ellen.

„Reeds bij de boringen, gedaan vóór dat deze beide werken werden aanbesteed, was het gebleken, dat het terrein in de nabijheid van deze grenslijn tusschen de twee werken, wel het slechtste of veenachtigste was van de geheele oppervlakte die aangehoogd moest worden, zoodat dan ook de ontstane verzinking niet moet geacht worden te zijn ontstaan door het verzuimen van voorzorg-maatregelen door een der beide besturen, maar wel als het natuurlijk gevolg van dezen zoo slechten ondergrond, die aan den last der aanhooging geen weêrstand heeft kunnen bieden, en dit vooral niet bij de bijzonder lage water-

standen bij ebbe, die in de laatste dagen te Rotterdam hebben plaats gehad."

— Men meldt uit Nijmegen dd. 14 November: In de gemeenteraads-zitting van Woensdag ll. deelde de voorzitter mede, dat zich den vorigen dag in de gemeente hadden vervoegd de H. E. G. heeren *Ferrand*, inspekteur van den waterstaat, en *Fijnje van Salverda*, hoofdingenieur, ten einde de steeds voortgaande verzakkingen en afscheuring van de kademuren aan de Waalzijde in oogenschouw te nemen; dat volgens oordeel van deze heeren het wenschelijk was, dat er een zinkstuk met bazalt- en puin-belasting voor het kadewerk in de rivier werd aangebragt, zoo al niet tot stuiting van de kalamiteit, waarvan de onmiddelijke oorzaak niet was te bepalen, dan toch tot het daarstellen van meerderen tegenstand; welk zoodanig werk, aan te brengen op eene lengte van p. m. 150 ellen en ter breedte van p. m. 30 ellen, zoude vorderen eene som van p. m. *f* 20,000. De voorzitter stelt daarop voor, uithoofde wel het gemeentebelang daarbij onmiddelijk was betrokken, doch tevens het rijksbelang wegens de vesting, en het algemeen belang uit aanmerking van 's rijks riviervak, en wijl de finantiële krachten der gemeente eene zoodanige uitgaaf niet gedoogden, om, onder aanbod van eene som van *f* 5000 ten laste der gemeente, zich tot de hooge regering te wenden, om zoodanige voorziening door 's rijks waterstaat te zien daarstellen, of wel door de gemeente-administratie onder toezigt van waterstaats-beambten te doen uitvoeren, onder toekenning eener rijks-bijdrage van *f* 15,000. Hierover zijnde beraadslaagd, werd met algemeene stemmen besloten, zich met deze zienswijze te vereenigen en zich alzoo tot den minister van binnenlandsche zaken te wenden, met aanbod van *f* 5000 ten laste der gemeente, onder nadere approbatie van het gewestelijk bestuur. *Arnh. Ct.*

*— Omtrent het onheil, door het springen van het buskruidmagazijn te Mentz veroorzaakt, meldt men, dat men berekent, dat 150,000 pond kruid is ontplot. Men begroot dat er 11 soldaten en 18 burgers zijn gedood en 74 Pruiss., 95 Oostenr. soldaten en 300 burgers zijn gewond. De schade wordt bij voorbaat op 1 millioen berekend. Uit een partikulieren brief uit Mentz van Woensdag avond ontleenen we het volgende:

„Voor een paar uren trof deze stad een groote ramp, door het springen van een kruidmagazijn. Even nadat wij van tafel waren opgestaan en terwijl ik mij naar het venster begaf, hoorde ik op eenmaal een slag zoo geweldig, als of een aantal stukken geschut te gelijk werden losgebrand; het geheele huis beefde en kraakte, alle deuren, gesloten of niet, sprongen op, en geen vensterruit bleef geheel. Gij kunt begrijpen welk een schrik dit veroorzaakte; hoewel wij op een geruimen afstand van het onheil waren, leden wij toch groote schade, maar mogen toch van geluk spreken, daar een aanzienlijk gedeelte der stad verwoest is. Het ergste is, dat, naar ik hoor, een aantal menschenlevens hierbij te betreuren is. Zoo even wordt een dienstmeisje bij ons ingebragt, dat uitgegaan was om brood te halen, doch op eenmaal was zij in de straat door eene schrikkelijke rookkolom omhuld en bleef zij bewusteloos liggen; zij is gelukkig nog tot zich zelve gekomen, hoewel dan bezeerd aan hoofd en handen. Ge kunt de verwarring niet beseffen, welke door deze plotselinge ontploffing veroorzaakt werd. Gas kunnen wij niet branden, daar in de stad alle gaspijpen opengebroken zijn, ja het is zoo erg geweest, dat bv. de vloer bij ons in de huiskamer geheel is opengespleten; pannen en schoorsteenen stortten naar beneden, alsof de stad door den schok eener aardbeving was getroffen; — van verbrijzelde glazen wil ik niet spreken: konden er wat goede glazenmakers overkomen, zij zouden hier wat te verdienen vinden."

— Dezer dagen is aan eenige militairen van het koloniaal werf-dépôt, bestemd voor het leger in Oost-Indië, van regeringswege vergund het aannemen en dragen van: *a.* de Engelsche Krim-medaille; *b.* de gouden medaille van *Frans I*, van Sicilie; *c.* de zilveren Siciliaansche medaille van St. George; *d.* de Siciliaansche zilver-vergulde en bronzen medaille voor het bijwonen van den veldtogt in 1849; *e.* de Badensche medaille van 29 Aug. 1849; *f* de Hohenzollernsche medaille voor de bijwoning van de veldtogten van 1848 en 1849; *g.* de Badensche velddienst-medaille, *h.* het Hessiesch velddienst-teeken; *i.* het Saxen-Coburgsch-eereteeken voor het bijwonen van den veldslag bij Exkernfiorde en *k.* de Braziliaansche medaille voor het bijwonen van den veldtogt in de republiek Uraguay, in 1854.

— Van Harderwijk zal in 't begin der volgende maand op nieuw vertrekken een detachement van 180 man, om zich op de Paul Johan, aan den [illegible]ler naar Java in te schepen, met de luits. *Schade* [illegible]*rum*, *Hennus*, *Scharp*, *de Kanter*, *v. Goens* en [illegible]*rdt.*

[illegible]t Meppel schrijft men ons dd. 20 Nov.: Zeker[illegible]ouw *v. d. B.* alhier heeft de barbaarschheid gehad een jongentje, waarover zij stiefmoeder was, sedert eenigen tijd op allerlei wijzen te mishandelen en te plagen, te ijzingwekkend om die voor het menschelijk gevoel in het openbaar te vermelden; het weerlooze knaapje was reeds bijna geheel verkommerd en uitgeteerd, toen de buren het ten gevolge zijner jammerklagten gisteren op den zolder zijner woning aantroffen.

Het mishandelde kind is op last der politie ter verpleging naar het stadsziekenhuis overgebragt, terwijl tegen de moeder proces-verbaal is opgemaakt.

— Voor de arr.-regtbank te Amsterdam zal eerstdaags behandeld worden de zaak tegen den broodbakker *J. W. Tierhoff*, beschuldigd van inmenging van schadelijke bestanddeelen in het door hem verkochte brood. Die behandeling zal bij verstek geschieden, alzoo de beklaagde de wijk naar elders heeft genomen.

— De heeren *J. J. Bos*, predikant te Soest, mr. *P. M. de la Court*, eigenaar van het landgoed Zandbergen, mr. *J. I. D. Nepveu*, eigenaar van het landgoed Dijnselburg, beiden onder Zeist, en *L. J. Moesveld*, onderwijzer, uitmakende de kommissie tot stichting eener hervormde gemeente te Soesterberg, doen te dien einde een vernieuwd beroep op de liefdadigheid. De poging, daartoe in Februarij des vorigen jaars aangewend, was niet vruchteloos. Uit allerlei standen en uit bijna alle Prot. kerkgenootschappen kwam hulp, en er is reeds *f* 12,000 bijeen. De kommissie ontving intusschen zekerheid dat de regering, onder eene billijke voorwaarde, aan de bestaande plannen hare goedkeuring schonk. Wanneer namelijk buiten bezwaar van de schatkist in den opbouw van kerk en pastorie zal worden voorzien, en het halve traktement uit den interest van eene inschrijving op het Grootboek kan gevonden worden, zal de minister Soesterberg voordragen voor de wederhelft van het traktement ten laste der Staatsbegrooting. De kommissie berekent ongeveer *f* 15,000 ten behoeve van kerk en pastorie en *f* 10,000 voor de inschrijving op het Grootboek noodig te hebben; haar ontbreekt dus nog *f* 13,000. Zij vraagt thans òf eene gift in eens, òf gedurende 2 of 3 jaren, òf een renteloos voorschot in aandeelen van *f* 250, later bij uitloting af te lossen, en heeft te dien einde inschrijving-biljetten verspreid, met een geleidenden brief, waarin de dringende behoefte om te Soesterberg, dat thans 400 Hervormden telt, die verre, soms zeer ver zelfs van de bedehuizen verwijderd zijn, eene gemeente te stichten. Reeds in 1840 verkregen de Roomsch-Katholieken dier buurt, welke zich meer en meer uitbreidt en in belangrijkheid toeneemt, eene eigene kerk, met een pastoor, uit 's lands kas bezoldigd. Het is derhalve zeer te hopen, dat de Hervormden niet langer verstoken blijven van hetgeen zij dringend behoeven. Wij bevelen onzen landgenooten de bevordering en ondersteuning van de plannen der kommissie met nadruk aan. *Amst. Ct.*

*— Voor de Waalsche gemeente treedt morgen ochtend op de heer *Réville*, pred. te Rotterdam, en voor de Remonstrantsche de heer *H. Heemskerk*, pred. te Amsterdam. Dien avond zal de heer *J. W. Beversen*, proponent, in de Luthersche kerk voor de gemeente optreden.

Woensdag avond zal de heer *J. G. Verhoeff*, pred. te Nieuw-Loosdrecht, in de Dom-kerk voor de gemeente optreden.

— Er is in den laatsten tijd veel over de zaken der Maatschappij van Weldadigheid geschreven, maar niet altijd is dit geschied met een juiste opgave van feiten; van dàar dat wij het niet onbelangrijk achten, den hoofdzakelijken loop der gebeurtenissen nog eens in herinnering te brengen.

In de laatste helft van 1855 wendde zich de permanente kommissie der Maatschappij van Weldadigheid tot de Regering, met de verklaring, dat zij geene kans zag, zonder krachtige ondersteuning, de zaken gaande te houden, en met het verzoek, om haar die ondersteuning te verleenen. De Regering benoemde daarop in November 1855 eene staatskommissie, aan welke de taak werd opgedragen den toestand der maatschappij te onderzoeken en voorstellen te doen, die tot eene geheele regeling harer zaken zouden kunnen leiden. Deze staats-kommissie ontwierp een voorstel tot regeling, waarbij als eerste grondslag werd aangenomen, de afscheiding der gestichten en der vrije koloniën, van welke de eerste door de Regering zouden worden overgenomen en beheerd, terwijl de vrije koloniën aan de maatschappij zouden verblijven; tevens wilde die staats-kommissie de gevestigde schuld der maatschappij van cirka *f* 3,800,000 konverteren in 3 pCt. nat. schuld, terwijl de leening van *f* 822,000 en de loopende schulden ten laste der maatschappij zouden blijven.

Dit voorstel aan de permanente kommissie medegedeeld, werd door deze verworpen, daar zij het onmogelijk achtte met zulk een zwaren schuldenlast de maatschappij te blijven besturen. Daarop ontwierp de staats-kommissie een tweede voorstel op denzelfden grondslag, doch waarbij ook nog de *f* 822,000 ten laste van den Staat werden genomen. De leden der permanente kommissie, en der kommissie van Weldadigheid, konden zich evenwel ook met dit voorstel niet vereenigen, en legden den 6. December 1856 hunne betrekkingen neder, op grond dat zij, door oogenblikkelijken financiëlen nood gedwongen, geen kans zagen, de zaken der maatschappij gaande te houden.

Na die aftreding nam niet, de staats-kommissie het beheer op zich, maar de gekommitteerde der Regering bij de maatschappij, de ambtenaar, die sedert het sluiten van het algemeen kontrakt van 1848, het toezigt op zaken der maatschappij had uitgeoefend, en bij deze de Regering had vertegenwoordigd, nam, krachtens eene bepaling van dat kontrakt, het beheer voor en namens de Maatschappij van Weldadigheid op zich.

De verklaring van kennelijk onvermogen der maatschappij werd echter niet uitgesproken, daar de krediteuren, door wie die verklaring moest verzocht worden, daartoe niet durfden overgaan uit vrees, dat zij alsdan van hunne pretentie weinig of niets zouden ontvangen. Het beheer hield intusschen de zaken aan den gang. In den zomer van 1857, werd nu door de leden der Maatschappij van Weldadigheid, uit hun midden, een zestal heeren benoemd, om de onderhandelingen met de staats-kommissie (die inmiddels geheel vreemd aan het beheer of bestuur der maatschappij was gebleven) te hervatten, en deze zullen waarschijnlijk dezer dagen die taak aanvaarden. *M. C.*

— De geleerde, die twintig jaren van zijn leven heeft doorgebragt op een weegschaal, ten einde bekend te worden met de gewigtsvermindering van het voedsel gedurende de spijsvertering, heeft een merkwaardiger gevonden. Een Engelschman heeft namentlijk zich aan de moeijelijkste en zwaarste proefnemingen onderworpen, ten einde de hoeveelheid lucht te berekenen, welke hij dag en nacht inademt.

De uitkomst er van is, dat mr. *Edward Smith*, 3[illegible] jaar oud, lang een el, 82 duim, gezond en forsch van gestel is, longen bezit van 4,592 vierkante duimen, en in vier en twintig uren twaalf vierkante ellen lucht inademt.

Doch wakende verteert hij meer lucht dan slapende, zittende meer dan staande; zijne ademhaling versnelt na den maaltijd en vooral als hij eenige ligchaamsbeweging uitvoert.

— De groote simfonie van den heer *Berlijn* te Amsterdam is den 17. te Kassel onder direktie van dr. *Spohr* met veel bijval opgevoerd.

— Te Tiel overleed gister de officier van Justitie bij de regtbank, mr. *v. Wessem*, lid van den Raad aldaar.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 20 *Nov.* 0.15 El; + AP. 7.10. Gev. 2 d.
Keulen, 19 " 2 v. $6^1/_2$ d. (2 v. $9^1/_2$ d. Rijnl.)
Gev. $1^1/_2$ duim. Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister waren aan de orde van den dag de beraadslagingen over het wetsontwerp tot inkoop en amortisatie van nationale schuld.

De heer *Westerhoff* zal tegen dit ontwerp stemmen, omdat, naarmate er aflossing geschiedt, ook de uitgaven toenemen, zoodat hij het beter acht, de aflossing ter zijde te stellen en het batig slot tot het aanleggen van nuttige werken te bezigen.

De heer *Sloet tot Oldhuis* acht amortiseren ongeoorloofd bij eene steeds klimmende Staatsbegrooting en bij behoud van zeer drukkende belastingen; hij wenscht liever dat het batig saldo tot einden worde gebezigd, waarvan men dadelijk nut heeft, waarbij hij vooral de spoorwegen op het oog heeft, terwijl hij overtuigd is, dat eene subsidie van 10 millioen niet voldoende is, om een algeheel spoorwegnet over het Land te leggen, hij acht daarvoor minstens 20 millioen noodig, namelijk 10 millioen voor den weg in het noorden en 10 millioen voor dien van Vlissingen naar Duitschland.

De heer *v. Hoëvell* meent dat men door de afstemming der tegenwoordige wet den aanleg van spoorwegen niet zal bevorderen; zijns oordeels ligt de reden, waarom wij zoo achterlijk zijn in de zaak der spoorwegen, in het verkeerd beleid der zaak, daar men hen, die spoorwegen willen tot stand brengen, afschrikt, in plaats van hen te ondersteunen, aan te moedigen en te helpen.

De heer *Dirks* wenscht te weten, of de regering het denkbeeld van een fonds voor de spoorwegen heeft opgegeven, en of zij meent, dat 10 millioen voor den aanleg van een spoorwegnet voldoende is, waarvan hij zijne stem over de tegenwoordige wet afhankelijk zal maken.

De heer *Hoffman* zal voor het ontwerp stemmen, als groot voorstander hij ook van den aanleg van spoorwegen is.

De heer *de Kempenaer* zal voor het ontwerp stemmen, onder voorbehoud echter, dat hij daardoor niet geacht wil worden goed te keuren het stelsel door den minister van Financiën nu bij de wet op de middelen aangenomen, betrekkelijk de aanwending van 16 millioen baten der O. I. geldmiddelen van dit jaar tot bestrijding van uitgaven voor het volgend jaar.

De Minister van Financiën zegt, dat de regering niets liever wil dan den aanleg van spoorwegen, maar de voorstellen, welke deswege worden gedaan, moeten wel in overweging worden genomen; zoolang de overweging duurt, is het de meest eenvoudige weg, om de vroeger aangewezen 10 millioen voor de spoorwegen te bewaren. De regering wil niet zeggen, dat zij door het nu in behandeling zijnde ontwerp van haar denkbeeld tot oprigting van een fonds afziet; het zou echter niet goed zijn die kwestie op dit oogenblik te behandelen, en in dien stand van zaken acht zij het beter het voorhanden zijnde geld tot amortisatie aan te wenden; dat geld zal niet renteloos blijven liggen. De Minister meent, dat hij daardoor niet in tegenspraak is met hetgeen hij bij de behandeling van het vorige wetsontwerp heeft in het midden gebragt, want hij heeft toen niet gezegd, dat er niet geamortiseerd zou worden, maar noch de regering, noch de vergadering kon toen voorzien het belangrijk batig slot, dat de O. I. geldmiddelen dit jaar zouden opleveren, waarbij men nog wel in overweging nemen mag, dat men hier slechts rekent op hetgeen werkelijk verkocht is, maar dat er nog een aanzienlijke voorraad produkten onverkocht is gebleven. Overigens gelooft hij, dat door het voorstellen van deze amortisatie aan het verlangen voldaan wordt van de beide Kamers, zoo als dit bij herhaling, ook in de adressen van antwoord, door haar is te kennen gegeven. Hij meent dus, dat de regering op de goedkeuring van de vertegenwoordiging in dit opzigt mag rekenen.

Den heer *Oosting* beantwoordende, heeft de minister verklaard, dat hij niets liever wenscht, dan de zaak van den aanleg der spoorwegen zoo spoedig mogelijk tot een gewenscht einde te zien brengen, maar op prijs te stellen, dat in de aangelegenheid van de personele belasting nog voor Januarij werd beslist, ten einde, zoo mogelijk, de gewijzigde belasting met Mei 1858 in werking te brengen.

De voordragt tot amortisatie is, met 58 tegen 2 stemmen (die der heeren *Westerhof* en *Sloet*) aangenomen.

Bij de voortzetting der beraadslaging over het IVde hoofdstuk der staatsbegrooting, heeft Z. E. de minister van Justitie, den heer *v. Lijnden* beantwoordende, verklaard, dat hij veel meer dan vroeger met het stelsel der afzonderlijke opsluiting der gevangenen bevredigd is, en het verslag van den inspekteur der gevangenissen in dat opzigt een diepen indruk op hem heeft gemaakt: — dat hij thans ongezind is, om dergelijke opsluiting als algemeenen regel aan te nemen, en als een krachtig middel tot bestrijding van het zedelijk nadeel, 't welk uit het gemeenschappelijk verblijf der gevangenen voortvloeit.

Het is den minister echter als zeker voorgekomen, dat het aannemen van een dergelijk beginsel in verband staat met eene herziening van het Strafwetboek, ten aanzien van 't welk hij heeft verklaard, dat het ontwerp reeds is afgewerkt, en alleen nog aan de memorie van toelichting wordt gearbeid, zoodat het ontlang den Raad van State zal kunnen worden aangeboden.

Op het voorgesteld traktement van den ingenieur en den hoofd-opzigter der gebouwen zijn door de heeren *v. Bosse v. Akerlaken* en ook door de heeren *...gens* en *v. Nispen* aanmerkingen gemaakt, die, het is waar, door den minister zijn bestreden, maar hebben geleid tot een besluit, waarbij de vergadering, bij wijze van amendement, met 37 tegen 24 stemmen, eene som van *f* 3500, tot dat einde verlangd, heeft geweigerd. Men heeft begrepen, dat die werkzaamheden gevoegelijk aan een ambtenaar van den Waterstaat, of een militairen ingenieur konden worden toevertrouwd.

De heer *v. Hoëvell* heeft voorgesteld om, met het oog op het wachtgeld van de jagt-inspekteurs, het bedrag der wachtgelden van bijna *f* 14000 tot ruim *f* 8000 terug te brengen. De minister heeft doen opmerken, dat deze ambtenaren dan van een wachtgeld zouden verstoken worden, op 't welk zij alle regt hadden. Het voorstel is, met 37 tegen 25 stemmen afgewezen.

Geheel het IV hoofdstuk is, met 47 tegen 14 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren: *v. Bosse*, *Storm*, *Westerhof*, *v. Zuijlen*, *...*, *v. Eck*, *Zijlker*, *Thorbecke*, *Hoynck*, *v. Hoëvell*, *Dullert*, *Anemaet*, *Reinders* en *Poortman*.

Heden zal de Kamer het IV hoofdstuk (Binnenl. Zaken) in overweging nemen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 November.

De vermindering van het Oostenrijksche leger is goedgekeurd en zal weldra ten uitvoer gelegd worden.

De verminderde uitgaven voor het leger hebben teweeg gebragt, dat er op het budget slechts 95 mill. gulden voor het leger zijn gebragt. In 1856 bedroegen de gewone uitgaven voor het leger 109,695,558 gulden, en de buitengewone uitgaven 12,138,279 gulden. In 1855 bedroegen de gewone uitgaven voor het leger 114,320,715 gulden, en de buitengewone 101,810,813 gulden.

De beurs is heden beter gesteld dan voor eenige dagen.

— 20 *Nov.* Met. 5 pCt. 80 3/4; Nat. 83 3/8; Bank. 980; Credit Anst. 195; Noord-Bahn akt. 173 7/8; O.-Fr. Spoorw. akt. 274 1/2; Saltzb. Sp. akt. 100 1/2; Lomb. Ven. 90; W. op Lond. 10.28; Zilv. 8; G. 10 3/8.

TRIEST, 19 November.

Er zijn berigten uit Konstantinopel tot den 14. Nov.: Ofschoon de botsing tusschen den Franschen gezant, den heer *Thouvenel*, en de Porte nog voortduurt en deze nog geen bezoek bij *Reschid Pacha* heeft afgelegd, weerspreekt het *Journal de Constantinople* de afbreking der gemeenschap tusschen de Porte en den heer *Thouvenel*. De gezant van Frankrijk scheen nu toegeeflijker in de zaak van de Donauprinsdommen.

Omer Pacha zou den volgenden dag naar Bagdad vertrekken.

De flotille te Bassora bestaat uit 11 schepen en 40 kannonneerbooten. Die plaats werd aanzienlijk versterkt.

Uit Athene heeft men de tijding, dat de heer *Bulgares* de kamers den 11 Nov. had geopend, en het koninklijk besluit tot bijeenroeping had voorgelezen.

BERLIJN, 19 November.

De prins van Pruissen heeft de wet op de maatschappijen met aktiën bekragtigd.

De *Kreuzzeitung* bevestigt het berigt, dat het gouvernement geene belangrijke wetten in de volgende zitting der Kamers zal indienen. Het gewone budget zal eene vermeerdering van traktement voor de ambtenaren bevatten.

De prins en prinses van Pruissen, welke laatste gisteren avond hier aankwam, hebben den nacht in het paleis alhier doorgebragt. Heden begeven deze hooge personen zich naar de koningin op Sanssouci. Ten 3 ure is op het stadsslot familie-diner, waarbij de gezamenlijke prinsen en prinsessen van het koninklijke huis en andere hooge gasten, waaronder ook prinses *Frederik der Nederlanden* met hare dochter, prinses *Marie*, zullen zijn genoodigd.

Dr. *Becker*, uit Keulen, die voor 5 jaren in het bekende kommunistische proces tot 5 jaren gevangenisstraf werd veroordeeld, heeft thans zijn straftijd geëindigd en is diensvolgens uit de gevangenis ontslagen.

ENGELAND.

LONDEN, 18 November.

De koningin zal het Parlement in persoon openen.

De *Times* verzekert thans dat het gouvernement geene leening voor Indië zal voorstellen.

Naar men verneemt, zal, behalve de zaak der Bank in de te houden buitengewone zitting van het Parlement ook de toekomstige gedragslijn der regering ten opzigte van Indië ter sprake komen, daar men nu niet langer kan wachten met de noodige gelden aan te vragen, om de door den opstand te weeg gebragte buitengewone uitgaven te bestrijden. De regering stelt zich, zegt men, voor, zijne uitbreidings-politiek in Indië vaarwel te zeggen, en namens de Kroon het onmiddelijk beheer over die kolonie te aanvaarden, terwijl koningin *Victoria* dan tevens tot keizerin der Indiën zou worden benoemd. — Wat aangaat het charter der Bank, dat zal nu niet in zijn geheel onderzocht worden, en men zal nu slechts de goedkeuring van het Parlement op den genomen maatregel vragen. — De hervormings-kwestie wordt voor het tegenwoordige door de zaken van Indië op den achtergrond geschoven.

Volgens de *Morning Star*, is in den jl. Dingsdag gehouden kabinetsraad het noodige in gereedheid gebragt voor de werkzaamheden, die het Parlement zullen bezig houden. Het blad zegt, dat het buiten allen twijfel mag worden gesteld, dat de eerste aanvrage der regering zal wezen eene leening te bekrachtigen, ten einde in de bestaande moeijelijkheden in Indië te voorzien. „Willen de ministeriële bladen," vervolgt de *Morning Star*, „de gemoederen in de City op deze leening voorbereiden, dan moeten zij den werkelijken toestand van de worsteling in Indië met meer opregtheid voorstellen."

De krisis in Schotland schijnt ten einde te zijn, ook uit Ierland zijn de tijdingen veel gunstiger.

Sir *John Lawrence* is benoemd tot grootkruis der Bath-orde, terwijl aan den generaal-majoor *Henry Havelock* en den kolonel *Wilson* het kommandeurskruis is geschonken en de kolonels van *Coertland* en *Chamberlain* tot ridders benoemd zijn.

De berigten uit de Mormonen-staten luiden tegenstrijdig en zijn zeer onzeker. Volgens de jongste tijdingen, was eene sterke afdeeling der Mormonen-militie onder bevel van *Brigham Young* en *C. Kimball* op het punt de stad Deseret te verlaten, om, voor zes weken van proviand en munitie voorzien, naar de oostelijk gelegen bergen te trekken en daar de voorwaarts rukkende troepen der vereenigde staten den weg te versperren. Men noemt zelfs de plek, waar de tegenstand zal worden beproefd, namelijk in den bergpas bij de Bear-River of bij de Steeple Rocks. Maanden lang is de militie der Mormonen tot dit doel vlijtig geoefend, en aan de Zoutzee schijnt men van hare krijgskundige bekwaamheid geen gering denkbeeld te hebben. Volgens andere berigten, zouden de Mormonen voornemens zijn, naar de Russische bezittingen, waar zij reeds den grondsteen voor een nieuw Sion gelegd hebben, te vlugten, voor het geval de zaak al te ernstig mogt worden.

— 20 *Nov.* Cons. 90 1/4; Sp. 1 ... pCt. 25; Rusl. 5 pCt. 105; 4 1/2 pCt. 95; Holl. 4 pCt. 97; 2 1/2 pCt. 64; Peru 4 1/2 pCt. 74 1/2; Sard. 5 pCt. 88 1/4; Mex. 18 1/2.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 November.

Zondag zal de Keizer van Compiègne hier terugkeeren. Men meent dat Z. M. zijne terugkomst bespoedigt om van meer nabij de gevolgen der krisis te bestrijden.

De openingszitting van het wetgevend ligchaam zal, naar verzekerd wordt, slechts drie dagen duren, en zullen geene wetsontwerpen behandeld doch wel ingebragt worden, als o. a. dat tot buiten werking stelling van de wet van 1807 betreffende den interest, doch alleen in handelszaken.

Men berigt dat aan de admiraals *Rigault de Genouilly* en *Seymour* bevelen zijn gezonden, strekkende om met kracht de vijandelijkheden tegen China te doen hervatten.

In de memorie van de Deensche regering uitgegaan ter zake van de Holsteinsche kwestie, worden de finantieele bezwaren van het hertogdom door het aanvoeren van cijfers en feiten op gegronde wijze en met gematigdheid wederlegd en wordt verlangd, dat de oppositie der hertogdommen dan toch eindelijk bij name zegge wat zij wil, opdat men kunne beoordeelen in hoeverre daaraan voldaan zou kunnen worden.

De verkiezingen in Sardinië hebben, ondanks het drijven der klerikalen, een voor het ministerie glansrijken uitslag opgeleverd, daar van de 58 gekozenen 45 tot de ministeriëele partij en slechts 13 tot de verschillende takken der oppositie behooren.

PARIJS, 20 November.

De beurs heeft heden eene vaste houding ofschoon de spekulanten nog eenige zorg hebben. De ontvangene finantiële berigten uit Londen blijven ongunstig. Men zeide op de beurs alhier, dat de ontvangsten der Fransch-Oostenrijksche spoorwegen, in Oktober *f* 78,000 meer bedroegen dan in die maand van het vorige jaar.

— 20 *Nov.* Rente kont. 4 1/2 pCt. 90,60; op tijd 3 pCt. 66,95; Fr.-Oost.-Spoorw. 655; Sp. 1 1/4 pCt. 24 3/4; 3 pCt. 36 1/2.

MARSEILLE, 19 November.

Met den *Courrier d'Orient* zijn nog de volgende berigten ontvangen:

De Divans der Donau-prinsdommen zijn werkzaam aan het opstellen van een Memorandum, dat zij aan de mogendheden, welke te Bucharest vertegenwoordigd worden, willen zenden. *Reschid-Pacha* had besloten eene afdeeling Turksche troepen naar Silistria te zenden, om de bezetting van die stad te versterken.

De kommissie voor de tarieven maakt haar rapport gereed.

Uit Griekenland is de tijding, dat het ministerie zal aanblijven. In Thessalië is het onrustig; de inwoners beschuldigen den Turkschen gouverneur de Grieksche insurgenten van 1854 te hebben gevangen gehouden en hunne goederen in beslag te hebben genomen.

Het Engelsche eskader van den admiraal *Lyons* is te Malta aangekomen en bestaat uit de schepen Royal Albert, Princess royal, Centurion en Conqueror. De Fransche divisie uit de Levant, onder bevel van den admiraal *Lavaud*, is te Smirna aangekomen.

Uit Algerië zijn er tijdingen van den 16 Nov. De staat van zaken is er zeer goed. In Kabilië heerscht de beste rust. De voltooijing van het fort *Napoleon* en van andere forten loopt ten einde. Verscheidene regementen maken zich gereed naar Frankrijk terug te keeren.

Te Marseille is de handel levendig, vooral ... de verschijning van het besluit, waarbij ... der granen wordt toegestaan. Van ... is de prijs van 16 decalitres 3 frs. gestegen ... overige koopwaren zijn ook gezocht.

ADVERTENTIEN.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 79 jaren, de Hoog Welgeboren Vrouwe J. S. B. A. Douairière Baronnesse VAN ITTERSUM, geb. Baronnesse VAN DER MERWEDE.

Twello, 19 November 1857.

Algemeene kennisgeving.

*** Regenten van het Diaconie Oude-Mannen- en Vrouwenhuis der Nederd. Herv. Gemeente alhier stellen het zich ten aangenamen pligt, den Heer J. HEIJNEN, Gezigtkundige te 's Hage, openlijk hunnen dank te betuigen voor de menschlievende wijze, waarop ZEd. hetzelve Gesticht ook dit jaar weder heeft bezocht, en bij die gelegenheid een dertigtal der aldaar geälimenteerden kosteloos van Brillen heeft voorzien.

Utrecht, den 21. Nov. 1857. — Namens Regenten voornoemd, J. ULTEE, Regent scriba.

Salle Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

MARDI 24 Novembre 1857.

No. 4 DE L' ABONNEMENT.

PREMIÈRE REPRÉSENTATION DE

LA QUESTION D'ARGENT,

Comédie en 5 actes, par Mr. ALEXANDRE DUMAS fils. (Cet ouvrage a été joué CENT ONZE fois de suite à Paris.)

On commencera à $7^1/_4$ *heures précises.*

Prix des places 1 fl. 50.

On peut louer des places chez le Sr. VAN LUNTEREN, au dit local.

Le Directeur du Vaudeville Français, C. LAVERGNE.

*** De UTRECHTSCHE KIEZERSVEREENIGING heeft gesteld tot Kandidaten voor de verkiezing voor de Kamer van koophandel de heeren: **F. Bolk, E. H. Kol, Mr. J. H. Schober** en **P. C. Voswinkel Dorselen;** en in plaats van den heer VAN KEMPEN, den heer **S. P. C. Koene.**

Namens het Bestuur P. M. JONGENEEL. — Namens het Bureau W. H. DE HEUS, Voorz. VAN DER TOU, Secr.

HOUTVERKOOPING

*** op de Buitenplaats *Nieuw-Ameliswaerd*, onder Bunnik, op Maandag den 23. November 1857, des voormiddags ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij zware ESSEN-, IEPEN- en POPULIEREN BOOMEN, onderscheidene percelen zwaar ESSEN- en ELZEN HAKHOUT, droge TAKKEBOSSEN en SPANEN, zooals alles tijdig uitgenommerd is, en waarvan de aanwijzing zal geschieden door den Tuinman op Nieuw-Ameliswaerd.

*** Op Dingsdag en Woensdag den 24. en 25. November 1857, des voormiddags precies ten 10 ure, zullen aan het Buitenverblijf van den Heer *van Steijn van Hensbroek*, te Soestdijk, publiek worden geveild en verkocht:

Onderscheidene ZILVEREN VOORWERPEN; Mahonie- en Gladhouten MEUBELEN, Spiegels en Schilderijen; Bedden, Wollen- en Katoenen Dekens; fijn geslepen Glas en Kristal; Verlakt, Koper, Tin, Blik en IJzerwerk; Vuurhaarden en Kagchels; Gordijnen, Vloerkleeden en Karpetten; eenige Boeken, waaronder de Natuurlijke Historie van *Linnaeus* en Vaderlandsche Geschiedenis van *Wagenaar*, beiden compleet en met platen. Voorts Delfsch en wit Aardenwerk; een Jagtwagen, Tuigen en Gereedschappen, en al wat er verder zal worden te voorschijn gebragt.

Alles op Maandag den 23. November aanstaande, van des morgens ten 10 tot 3 ure voor een ieder te zien; zullende op de verkoopdagen daartoe geene gelegenheid bestaan.

*** **VERKOOPING** van EIKEN-, ELZEN- en ESSCHEN HAKHOUT, te Langbroek, op Maandag den 30. November 1857, 's middags om 12 ure, bij *Hendrik van Donselaar*, aan de Steenenbrug te Over Langbroek.

*** Op Zaturdag den 19. December 1857, des namiddags ten 1 ure, zal aan het kantoor van verkoopingen der Notarissen te Utrecht, achter Sint Pieter, worden verkocht:

De bijzonder gunstig gelegen en goed beklante HOUTZAAGMOLEN, genaamd *DE EENHOORN*, benevens twee daarbij staande HEEREN HUIZINGEN met Tuinen, onlangs nieuw gebouwd Koetshuis en Stalling, drie Knechtswoningen met Schuur, vier Houtloodsen, Kraan, twee Waterkolken, Erven en Gronden, benevens Warmoeziersland, alles staande en gelegen onder de gemeente Jutphaas, aan de oostzijde van den Vaartschen Rijn, op Hoograven, gezamentlijk ter inhoudsgrootte van 1 bunder, 10 roeden, 90 ellen. — Breedere bij billetten en nader onderrigt te bekomen, ten kantore van den Notaris VAN ZIJDVELD, te Utrecht [illegible]

*** Bij een fatsoenlijk stil Prot. gezin, **te huur**, twee net GEMEUBELEERDE KAMERS, met of zonder kost. Informatiën te bekomen aan het Bureau dezer Courant onder lett. M. Brieven franco.

ATTENTIE!

*** Door vertrek naar elders, wordt met Januarij e. k. **te huur** aangeboden, op een der beste en fatsoenlijkste standen te Utrecht, drie KAMERS ensuite, zeer modern gemeubeleerd en voorzien van alle gemakken, desverkiezende met gebruik van een Tuin. Brieven franco onder letter O. bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, Oude Gracht te Utrecht.

*** Iemand van middelbaren leeftijd, met den Handel en Administratie bekend, wenschte als Agent, Opzigter in een Magazijn of Fabriek, of in eene andere Handels of Administratieve betrekking zich geplaatst te zien; tot het bijhouden van boeken zoude hij ook niet ongenegen zijn. Adres franco brieven onder lett. H. W. bij den Boekhandelaar A. J. VAN HUFFEL, te Utrecht.

WASCH- en BADINRIGTING.

*** Er zullen abonnementen worden gegeven, Personeel, voor een onbeperkt aantal Baden tot den 15. April 1858, 1e klasse *f* 5.00, 2e klasse *f* 2.50.

Voor een huisgezin twintig kaartjes gangbaar gedurende twee maanden, 1e klasse *f* 3.00, 2e klasse *f* 1.50.

Lithographische Drukkerij.

Lange St. Janstraat C. 179 a.

*** De ondergeteekende, bereids op de meest aanmoedigende wijze belangstelling in zijne zaak ondervonden hebbende, neemt de vrijheid zich bij vernieuwing aan te bevelen. Hij vleit zich, reeds bewijzen gegeven te hebben van naauwkeurigheid in de uitvoering van de hem opgedragene *Steendrukwerken* en biedt de verzekering aan, zich te zullen beijveren de algemeene goedkeuring te verwerven.

PH. A. A. KANNE.

*** Bij S. E. VAN NOOTEN te Schoonhoven, werd uitgegeven:

Een vierde, goedkoope Druk,

VAN

DE OUDEJAARS-AVOND.

ERNSTIGE LEKTUUR

VOOR DE LAATSTE DAGEN DES JAARS.

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

Met een zeer fraai vignet in staal. Prijs *f* 1.60. Gebonden in linnen band met stempels *f* 1.90.

In bovenstaand formaat verscheen vroeger bij denzelfden Uitgever:

I. **Schetsen uit de Pastorij te Mastland.** Ernst en Luim uit het leven van den Dorpsleeraar; *vijfde Druk*, met vign. *f* 1.60, gebonden . . . . . . *f* 1,90.

II. **Snippers van de Schrijftafel,** *tweede Druk*, met vign. *f* 1.70, gebonden *f* 2.—

III. **Het Menschelijk leven** in drie woorden, met vign. *f* 1.60, gebonden *f* 2.—

*** Een mijner bekenden uit een nabijgelegen dorp heeft mij onder dankbetuiging verhaald, dat zijne Vrouw van eene twaalfjarige rheumatische kwaal (maagkramp) door het gebruik van eenen **Goldbergerschen Ketting** genezen is. Hij zegt, dat spoedig na de aanlegging al verzachting van pijn gevolgd is, en de lijderes van dag tot dag in beterschap toenam. Hij kwam er nu weêr een voor eene andere vrouw halen, die ook aan rheumatismus lijdende is.

Uithuizen, 5 April 1857. J. SCHUURMAN NIEVEEN.

Goldberger's Kettingen

hebben vele menschen hier te lande genezen van rheumatische hoofdpijn, doofheid, hartkloppingen, verlamming, zware chronische hoofdpijn en daardoor veroorzaakte toevallen en duizelingen, pijn in de lenden, gewrichtspijn, knubbeljicht, aangezigtspijn, kiespijn, kramp in de borst en in de kuiten, oorpijn, zwellingen, enz.

De vele attesten, die ons toegezonden zijn, kunnen belangstellenden in Goldberger's Brochure vinden, waarin ook gebruiksaanwijzing, doctorale attesten en goedkeuringen, verschillende wetenschappelijke verhandelingen over de werking dezer Kettingen, enz. te lezen zijn. Deze Brochure wordt gratis afgegeven in alle Dépôts.

GOLDBERGER'S KETTINGEN kosten *f* 1.80, 2.70, 3.60; 5.40.

GOLDBERGER'S OORMAGNETEN *f* 1.80 het paar

Amsterdam, Verkoophuis,	Utrecht, *L.J.R.Bosch* Lijnm.
Amersfoort, *A. H. v. Ruyven.*	„ *J. Huinck* „
„ Gebr. *Bruning.*	Vianen, *M. A. Verkerk.*
Hilversum, *R. J. J. v. Alphen.*	WijkbijDuurst., Wed. *C.Zorn.*
Utrecht, *T Uhlenbroek* Bakkerb	En in de bekende Dépôts in
„ „ Choorst.	de andere steden

*** Bij W. F. DANNENFELSER, te Utre[cht] verscheen dezer dagen:

GEDACHTEN omtrent de **Militaire G[e]neeskundige dienst** in NEDERLA[ND] van een Officier van Gezondheid. Prijs *f* 0.50.

*** DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOW[AY] te gebruiken voor *scheurbuik*. G..... H... te IJpend[am] was hevig lijdende aan scheurbuik, die op alle de[elen] van zijn ligchaam was uitgebroken. Hij gebruikte [een] menigte der meest vermaarde middelen daartegen, [doch] zonder gevolg; de ziekte nam zelfs overhands toe, zijne vrienden twijfelden zeer aan zijn herstel. Eind[elijk] beproefde hij de zalf en pillen van *Holloway*, deze b[rag]ten spoedig verbetering in zijnen toestand, en na deze twee maanden lang gebruikt te hebben, was hij rad[icaal] genezen.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen [bij] L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoo[fd]dépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, [...] en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissem[ent].

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als vo[lgt]: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13[...], *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20[...]

Marktberigten.

Amersfoort, 20 Nov. Tarwe van *f* 9.00 tot *f* 10[...] Rogge van *f* 6.40 tot *f* 6.85. Boekweit van *f* 7.25 [tot] *f* 7.80. het mud. Aardappelen van *f* 1.80 tot *f* [...] het mud. Boter van *f* 1.08 tot *f* 1.16 het N. pond.

Amsterdam, 20 Nov. Tarwe onveranderd; 128 [...] witb. Pools *f* 355; 128 ℔ b. dito *f* 345; 133 ℔ Na[...] diets *f* 300. Rogge als voren, 126 ℔ Pruis. *f* 19[...] *f* 192; 127 ℔ dito *f* 192; 116, 117, 119 ℔ Petersb[urg] *f* 185 *f* 160 a *f* 164. Garst lusteloos; 110 ℔ Jar. Po[...]mer *f* 180. Van Boekweit verkocht; 116 ℔ Jarige B[...]stein *f* 210.

Dordrecht, 19 Nov. Granen, enz. Onze markt [was] heden van Jarige en nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche [en] Overmaassche Tarwe slechts matig voorzien, de b[este] soorten waren aan gebruikers tot rium vorige prijzen [be]ter te verkoopen. Zomertarwe vond meerder koop[lust]. Jarige Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 8 a *f* 9.20; nie[uwe] dito *f* 9,40 a *f* 9.70; Blaauwe en mindere *f* 7.20 a *f* [...] en Zomertarwe *f* 7.50 a *f* 8.30. Rogge. Jarige en [...] Zeeuws., Vlaams. en Overm. minder ter veil en tot ge[no]teerde prijzen beter te plaatsen. Jarige Zeeuws. Vla[ams.] en Overm. *f* 5.80 a *f* 6.20, en nieuwe dito *f* 6.20 a *f* 6[...] Garst. Zeeuws., Vl. en Overm. Winter en Zomer [tot] verhoogde prijzen begeerd. Zeeuws. en Overm. Wi[nter] *f* 6 a *f* 6.30, en dito Zomer *f* 5.90 a *f* 6.20. Spelt [...] aangevoerd en tot vorige prijzen van *f* 4.10 tot *f* [...] zeer gevraagd. Haver, Inlandsche matig aangevoerd [en] tot genoteerde prijzen gezocht. Zeeuwsche en Inland[sche] Voeder *f* 3.50 a *f* 3.90, en Dikke dito *f* 4.50 a [...] Boekweit bij kleinen aanvoer *f* 3 hooger, Bredasche [...] 70 Ned. ℔ tot *f* 233 verkocht.

Schiedam, 20 Nov. Granen. Verkocht: Rogge [...] ℔ Arch. *f* 180 *f* 182 6/w.; *f* 145 ℔ Petersb. *f* 170 [...] Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 15,00. Jene[ver] id. *f* 20,50. Amsterd. proef *f* 21,75, zonder de belast[ing]. Spoeling *f* 2,20 per ketel.

Arnhem, 20 Nov. Nieuwe Weit van *f* 9.25 tot 1[...] Rogge van *f* 6.50 tot 7.00. Boekweit van *f* 7.75 tot 8[...] Maïs van *f* 8.00 tot *f* 8.25. Garst van *f* 7.60 tot 7[...] Vriesche Haver van *f* 4.75 tot 5.00. Voerhaver [van] *f* 4.20 tot 4.60. Wikken van *f* 8.25 tot 8.50. Paar[de]boonen van *f* 8.00 tot 8.75. Groene Erwten van *f* 1[...] tot 11.75. Aardappelen van *f* 1.50 tot 2.00. Boter [...] Ned. p. van *f* 1.18 tot 1.30. Appelen van *f* 3.00 tot *f* 4[...] Peren van *f* 3.50 tot *f* 4.10.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Ne[derlandsch] Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenb*[...])

Nov.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom bij O°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerk[ingen]
			N. ℔						
20	2	z.	0.0	770.08	41.9	— 1.8	0.76	0	Bijna held[er]
	10	zw.	0.0	71.23	35.2	— 3.8	1.00	0	Betr., nev[el]
21	8	z.	0.0	71.82	37.4	— 1.3	1.00	0.2	Betr., mis[t]

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 20 November 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2^1/_2$	pCt.	$62^1/_2$	$62^9/_{16}$	[illegible]
dito dito	3	„	$74^1/_4$	$74^1/_2$	[illegible]
dito dito	4	„	$95^3/_4$	$95^{13}/_{16}$	
Handelmaatschappij .	$4^1/_2$	„	$141^1/_2$	$143^5/_8$	[illegible]
Oost-Indische Leening	4	„	$93^3/_8$	$93^7/_{16}$	[illegible]
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild*	$2^1/_2$	pCt.	$50^1/_8$		
SPANJE.					
Obligatien	$1^1/_2$	pCt.	$24^{13}/_{16}$	$24^{15}/_{16}$	[illegible]
Oblig.	3	„	$41^1/_4$	$41^3/_8$	
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$36^1/_2$	$36^5/_8$	[illegible]
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$43^1/_2$	$43^3/_4$	[illegible]
dito 1856.	3	„	$43^1/_8$	$43^3/_8$	[illegible]
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	103	$103^1/_8$	[illegible]
Obligat. 1828 & 1829	5	„	102	$102^1/_4$	[illegible]
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	$91^1/_4$		
Certifikaten 1840. . .	4	„	$84^1/_4$		
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	$83^1/_2$		
dito 5e Serie	5	„	$96^1/_4$		
dito 1855 6e Serie. .	5	„	$97^3/_4$	$97^{13}/_{16}$	
dito Adm. te Lond.	$4^1/_2$	„	$93^1/_2$		
Cert. van Assign. . .	6	„	64	$64^1/_8$	
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			149		
Obligatien.	4	pCt.	$77^1/_8$	$77^5/_{16}$	[illegible]
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	74		
Oblig. Metaliek . . .	5	„	$71^5/_8$	$71^{15}/_{16}$	[illegible]
Oblig. Rente Am. . .	5	„	$84^3/_4$	85	[illegible]
dito dito Nat. 1854.	5	„	$73^3/_4$	$74^1/_8$	[illegible]
dito dito	$2^1/_2$	„	$37^9/_{16}$	$37^5/_8$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.